

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

Tarih : 10.12.2018
Sayı : 8714
SDP : 640

ESAS NO : 2017/3162
KARAR NO : 2018/1982

DAVACI : HASAN SALCIOĞLU
VEKİLİ : AV. MEHMET SALCIOĞLU
538 Sok. Mehmet İnce Sitesi No:48/C K:5 D:501
Bornova/İZMİR

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI /ANKARA
VEKİLİ : AV. HALİL İBRAHİM ALPEREN - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, 23.09.2016 tarihinde, İzmir Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde hazırlanan 2016-2017 yılı Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm rekolte raporunun yayınlanmasınının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettiği tespit edilerek gerekli işlemlerin yapılması talebi ile Rekabet Kurumuna yapılan başvurunun reddine dair 20.04.2017 tarih ve 17-13/173-75 sayılı Kurul kararının; hukuka aykırı olduğu, Ege Bölgesinde 2016 yılında meydana gelen don olayları ve dolu zararı, kış aylarında normalin üstünde seyreden hava sıcaklığı nedeniyle oluşan yalancı baharın etkisi ile erken uyanma yüzünden üzüm bağlarının çok büyük zarara uğradığı, bu durumun uzmanlar tarafından tespit edildiği, bu nedenle yüksek oranda rekolte kayıpları olduğu, bu durumun basında dahi yer aldığı, tarafınca açılan tespit davalarında rekolte kaybının%76,67 oranında olduğunun belirlendiği, yine emsal olarak açılan davalarda %80 oranında rekolte kaybı olduğunun belirlendiği, İzmir Ticaret Borsası tarafından hazırlanan raporda 2016-2017 Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm rekolte raporunda sadece Alaşehir'de 2015 yılında 44.019 ton tahmin edilen üretimin 2016 yılında 57,635 ton olarak açıklanmasının gerçeklikle ilgisi olamayacağı, Ege Bölgesinde 1.004.440 dekar bağ sahası olduğu halde sadece 400 adet bağ incelenerek hazırlanan raporun bilimselliği ve doğruluğunun tartışmalı olduğu, Ticaret Borsasının görevlerinin tahdidi olarak sayıldığı ve bu kapsamda İzmir Ticaret Borsasının asli görevinin; alım-satım fiyat tescili ve ilanı olduğu, Ticaret Borsası gibi bir kurumun sektörde fiyatı belirleyen asli unsur olan rekolte miktarı konusunda tahmin ve görüş açıklamasının kabul edilebilir olamayacağı, bu açıklamanın kuru üzüm fiyatlarını düşürdüğü ve zarar uğradığı, bu durumun kendisi açısından haksız rekabet oluşturduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davalı İdare tarafından; davacı tarafından 2016 yılındaki don olayı ve dolu zararının uzmanlar tarafından tespit edildiği belirtilmekle birlikte bu konuya ilişkin somut delil sunulmadığı, yine açılan tespit davaları ile rekolte oranının %76,67 olduğu, 10 adet emsal tespit davasında da %80 olduğunun bildirildiği ancak dosya numaraları bilirkişi raporları vb belgelerin sunulmadığı, dolayısıyla davacının söz konusu iddialarının dayanaksız olduğu, öte yandan 5174 sayılı Yasa ve ilgili mevzuatta görevleri yerine getirmek için Ege Bölgesinde kuru üzüm rekolte tahmininin, 1960 yılı öncesinden beri İzmir Ticaret Borsası bünyesinde kurulan bir komisyon tarafından yapılmakta olduğu, komisyonun kamu kurumu temsilcileri yanında üretici ve alıcı kuruluşlarının temsilcilerini de bünyesinde barındırdığı, anılan rekolte tahmin raporunun, 14 kurum davet edilerek 9 kurumun 16 gün süren bir programla 400'e yakın bağ üzerinde salkım sayısı ve ve diğer metrikler belirlenerek

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3162

KARAR NO : 2018/1982

ve sayılarak ve hesaplanan rakam TÜİK'ten alınan alan bilgi ile çarpılarak rekolte tahmini yapılarak hazırlandığı, Ticaret Borsaları ve Ziraat Odaları tarafından yapılan bu faaliyetlerin fiyat hareketlerindeki istikrarın sağlanması için yapıldığı, araştırma sırasında Bakanlık birimi ile yapılan görüşmede; başta fındık olmak üzere, antep fıstığı, zeytin, kurum üzüm gibi tarımsal ürünlerde farklı kuruluşlarca rekolte tahminlerinin yapıldığı, rekolte tahminin yapılmasının tarımsal ürünlerde spekülasyonların önüne geçilmesi bakımından elzem olduğu, aksi takdirde tarımsal ürünlerin spekülasyonlara çok açık hale geleceği, herkesin kendi fiyatını deklare etmesi gibi bir durumun ortaya çıkacağı, bu durumun piyasalarda suni dalgalanmalara yol açacağı, uzun dönemde piyasanın iç-dış dengesini olumsuz etkileneceği; kuru üzümde ortaya çıkan sıkıntıda temelde 2016 yılında yaş üzümün Rusya'ya ihraç edilememesi nedeniyle bu üzümlerin kuru üzüme yönlendirilmesinin etkili olduğunun bildirildiği, İzmir Ticaret Borsasının yıllar itibariyle rekolte tahmin başarısının %98,4 olduğunun belgelerle sabit olduğu, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 17. İdare Mahkemesi'nce, her ne kadar dava Rekabet Kurulu Başkanlığı hasım gösterilmek suretiyle açılmış ise de savunma dilekçesinin Rekabet Kurumu Başkanlığı tarafından verildiği açık olup, usul ekonomisi de gözetilerek, Rekabet Kurulu Başkanlığının hasım mevkiinden çıkarılıp, Rekabet Kurumu Başkanlığı hasım mevkiine alındıktan sonra dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, 23.09.2016 tarihinde, İzmir Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde hazırlanan 2016-2017 yılı Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm rekolte raporunun yayınlanmasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettiği tespit edilerek gerekli işlemlerin yapılması talebi ile Rekabet Kurumuna yapılan başvurunun reddine dair 20.04.2017 tarih ve 17-13/173-75 sayılı Kurul kararın iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde; "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yapılarak rekabetin korunmasını sağlamaktır." düzenlemesine, "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer." düzenlemesine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü, "Hakim

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3162

KARAR NO : 2018/1982

Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6 ncı maddesinde; "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşma-lar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, 23.09.2016 tarihinde, İzmir Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde hazırlanan 2016-2017 yılı Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm rekolte raporunun yayınlanmasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettiği tespit edilerek gerekli işlemlerin yapılması talebi ile başvuruda bulunduğu, yapılan ön araştırma ve hazırlanan rapor değerlendirilmek suretiyle; İzmir Ticaret Borsası'nın üzüm rekolte tahminlerini yüksek belirlemek suretiyle üzüm fiyatlarını baskıladığı iddiasına yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına dair Rekabet Kurulunun 0.04.2017 tarih ve 17-13/173-75 sayılı kararının tesis edildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacı tarafından, 23.09.2016 tarihinde, İzmir Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde hazırlanan 2016-2017 yılı Ege Bölgesi çekirdeksiz kuru üzüm rekolte raporunun yayınlanmasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettiği tespit edilerek gerekli işlemlerin yapılması talebi ile davalı idareye başvuruda bulunduğu, başvuruya konu şikayetin tüm unsurlarıyla ortaya konulmasını teminen davacı, İzmir Ticaret Borsası yetkilileri ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü Tarla ve Bahçe Bitkileri Daire Başkanı ile görüşmeler yapıldığı, tarafların ifadeleri ve sundukları bilgi ve belgeler değerlendirilmek suretiyle ön araştırma raporu düzenlendiği ve III. Denetim Uygulama Dairesi Başkanlığına sunulduğu, söz konusu raporda; "Ege Bölgesinde kuru üzüm rekolte tahmininin 1960 yılı öncesinden beri İzmir Ticaret Borsası bünyesinde kurulan bir komisyon tarafından yapılmakta olduğu, komisyonun kamu kurumu temsilcileri yanında üretici ve alıcı kuruluşlarının temsilcilerini de bünyesinde barındırdığı, 2016-2017 yılı kuru üzüm rekolte tahmin raporu için 14 kurum davet edilerek, 9 kurumun 16 gün süren bir programla 400'e yakın bağ üzerinde salkım sayısı ve ve diğer metrikler belirlenerek ve sayılarak ve hesaplanan rakam TÜİK'ten alınan alan bilgi ile çarpılarak rekolte tahmini yapılarak hazırlandığı, Ticaret Borsaları ve Ziraat Odaları tarafından yapılan bu faaliyetlerin fiyat hareketlerindeki istikrarın sağlanması için yapıldığı, araştırma sırasında Bakanlık birimi ile yapılan görüşmede; başta fındık olmak üzere, antep fıstığı, zeytin, kurum üzüm gibi tarımsal ürünlerde farklı kuruluşlarca rekolte tahminlerinin yapıldığı, rekolte tahminin yapılmasının tarımsal ürünlerde spekülasyonların önüne geçilmesi bakımından elzem olduğu, aksi takdirde tarımsal ürünlerin spekülasyonlara çok açık hale geleceği, herkesin kendi fiyatını deklare etmesi gibi bir durumun ortaya çıkacağı, bu durumun piyasalarda suni dalgalanmalara yol açacağı, uzun dönemde piyasanın iç-dış dengesini olumsuz etkileneceği; kuru üzümde ortaya çıkan sıkıntıda temelde 2016 yılında yaş üzümün Rusya'ya ihraç edilememesi nedeniyle bu üzümlerin kuru üzüme yönlendirilmesinin etkili olduğunun bildirildiği, ayrıca yıllara göre yapılan tahmin raporlarına ilişkin belgeler incelenmek suretiyle İzmir Ticaret Borsasının yıllar itibariyle rekolte tahmin başarısının %98,4 olduğu" nun tespit edildiği, öte yandan 2017 yılından itibaren rekolte tahmin raporu hazırlama yetkisinin Bakanlığa verileceği yönünde karar alındığı görülmektedir.

Bu durumda, dosyada yer alan tüm bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden;

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3162

KARAR NO : 2018/1982

Ege Bölgesinde kuru üzüm rekolte tahmininin 1960 yılı öncesinden beri İzmir Ticaret Borsası bünyesinde kurulan bir komisyon tarafından yapılmakta olduğu, Ticaret Borsaları ve Ziraat Odaları tarafından yapılan bu faaliyetlerin fiyat hareketlerindeki istikrarın sağlanması için yapıldığı, İzmir Ticaret Borsasının yıllar itibariyle rekolte tahmin başarısının %98,4 olduğu" nun tespit edildiği dikkate alındığında, davacı tarafından şikayete konu edilen olaylarda, 4054 sayılı Yasa kapsamında mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren birden fazla teşebbüsün anlaşmaları, uyumlu eylemleri veya teşebbüs birliklerinin kararlarının olması, piyasaya hakim bir gücün bu gücünü diğer teşebbüslere karşı kötüye kullanması ve bunların da piyasadaki rekabeti engellemesi, bozması ve kısıtlaması gibi bir durumun olmadığı, başka bir anlatımla 4054 sayılı Yasanın amaç, kapsam ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar'a ilişkin maddelerinin ihlal edilmediği anlaşılmakta olup, davacının yapmış olduğu şikayet üzerine yapılan ön araştırma sonucunda soruşturma açılmasına gerek görülmemektedir şikayetin reddine dair dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 121,40 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00 TL vekalet ücretinin ve davalı idare tarafından yatırılan 4,60 TL vekalet harcının davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere 23/10/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
BÜLENT KÜFÜDÜR
38345

Üye
YASEMİN ARICI
191759

Üye
HAMİT KALKAN
182263

YARGILAMA GİDERLERİ	
Başvurma Harcı :	31,40 TL
Karar Harcı :	31,40 TL
Vekalet Harcı :	4,60 TL
Posta Gideri :	54,00 TL
TOPLAM :	121,40 TL

